

Infektologų veiklos įvertinimas

Infektologams suteikti garbingi apdovanojimai

2024 metų vasario 16-osios proga už reikšmingus infekcinių ligų srities klinikinius biomedicininis tyrimus, pedagoginę ir administracinę veiklą, indėlį į Lietuvos medicinos mokslą prof. Auksė Mickienė buvo apdovanojama Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi. Sveikiname!

Prof. A. Mickienė ir Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda

2024 metų birželio 20 dieną už ypatingus nuopelnus universitetui, jo plėtrai, studijoms ir mokslui prof. habil. dr. Alvydui Pranui Laiškonui Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senatas nutarė suteikti profesoriaus emerito vardą. Sveikiname!

Prof. habil. dr. A. P. Laiškonis

Įšrinkta konferencijos *Infektologija 2024 žvaigždė*

2024 metų birželio 7 dieną vykusioje Lietuvos infektologų draugijos konferencijoje dalyviai rinko konferencijos žvaigždę, kuria tapo gyd. Liucijus Ambraška, pristatęs daug stiprių emocijų sulaukusį pranešimą *COVID-19: imunosenescencijos bei nutukimo sąsajos ir iššūkiai (nefarmacinių priemonių galimybės juos įveikti)*. Sveikiname!

Gyd. L. Ambraška ir Lietuvos infektologų draugijos pirmininko pavaduotoja Zinaida Kovaliova

Apgintos daktaro disertacijos

2023 metų gruodžio 15 dieną infekcinių ligų gydytoja Elžbieta Matulytė apgynė disertaciją *Latentinės tuberkuliozės infekcijos paplitimas, sergamumas aktyvia tuberkuliozės infekcija, rizikos veiksniai ir diagnostikos metodų vertė žmogaus imunodeficito virusu užsikrėtusių pacientų populiacijoje Lietuvoje*. Sveikiname!

Disertacijos pavadinimas

Latentinės tuberkuliozės infekcijos paplitimas, sergamumas aktyvia tuberkuliozės infekcija, rizikos veiksniai ir diagnostikos metodų vertė žmogaus imunodeficito virusu užsikrėtusių pacientų populiacijoje Lietuvoje

Mokslinė vadovė

Prof. dr. Raimonda Matulionytė (Vilniaus universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001)

Disertacijos santrauka

Tuberkuliozė (TB) tebėra ypatingos svarbos visuomenės sveikatos problema. Lietuva patenka tarp 18 šalių, pirmaujančių pagal sergamumą TB Europos regione. TB yra dažniausia įgytojo imuninio nepakankamumo sindromo (angl. *acquired immune deficiency syndrome* – AIDS) indikacinė liga Lietuvoje. Latentinė TB infekcija sudaro TB rezervuarą populiacijoje. Jo nesunaikinus, TB eliminacija neįmanoma. Iki 2018 metų birželio mėnesio Lietuvoje asmenys, užsikrėtę žmogaus imunodeficitu virusu (ŽIV), nebuvo tiriami ir gydomi nuo latentinės TB infekcijos. Darbo tikslas buvo įvertinti užsikrėtusių ŽIV populiacijos sergamumą aktyvia TB ir latentinės TB infekcijos paplitimą joje bei susijusius rizikos veiksnius, apibrėžti optimalias diagnostikos priemones latentinei ir aktyviai TB infekcijai identifikuoti. Disertacijoje, analizuojant TB paplitimo ir sergamumo dinamiką ir susijusius veiksnius užsikrėtusių ŽIV asmenų populiacijoje Lietuvoje, įvertinti visi užsikrėtusių ŽIV asmenų, sirgusių aktyvia TB 2008–2020 metais, atvejai. Atliekant gama interferono išskyrimo (IGRA) ir tuberkulino odos testą (TST), vertintas ir palygintas latentinės TB infekcijos paplitimas tarp užsikrėtusių ir neužsikrėtusių ŽIV asmenų Lietuvoje. Identifikuoti veiksniai, susiję su latentine TB infekcija šiose populiacijose, ir nustatytas tinkamiausias tyrimo metodas latentinei TB infekcijai išaiškinti Lietuvos ŽIV pacientų populiacijoje.

Vadovaujantis disertacijos rezultatais, apibrėžta racionali tyrimų seka latentinei ir aktyviai TB infekcijai diagnozuoti Lietuvos užsikrėtusių ŽIV asmenų populiacijoje. Disertacijos duomenys sudaro mokslinį pagrindą TB kontrolės programai Lietuvoje, vykdančią Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) TB likvidavimo 2016–2035 metais programą.

Dr. E. Matulytė ir prof. R. Matulionytė

2024 metų rugpjūčio 30 dieną infekcinių ligų gydytojas Vytautas Griška apgynė disertaciją *Perspektyvinis erkinio encefalito pasekmių ir smegenų pažaidos biožymenų tyrimas*. Sveikiname!

Disertacijos pavadinimas

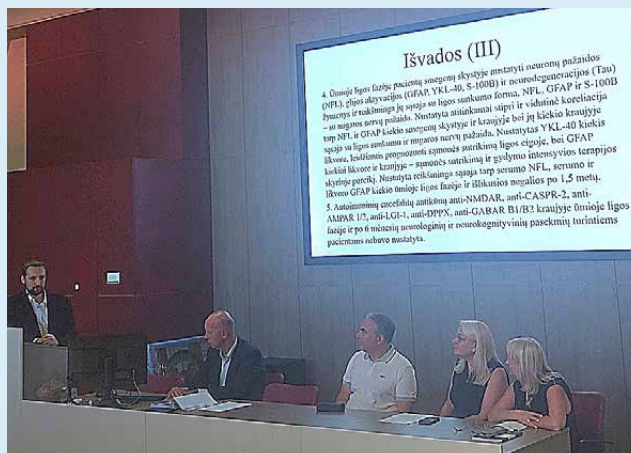
Perspektyvinis erkinio encefalito pasekmių ir smegenų pažaidos biožymenų tyrimas

Mokslinė vadovė

Prof. dr. Auksė Mickienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001)

Disertacijos santrauka

Erkinis encefalitas yra dažniausia ir viena sunkiausių virusinių centrinės nervų sistemos infekcijų Lietuvoje bei viena svarbiausių virusinių transmisiniu būdu perduodamų infekcijų Europoje. Nepaisant egzistuojančios itin efektyvios imunoprofilaktikos, sergamumas erkinio encefalitu Lietuvoje nuolat didėja ir pastaraisiais metais yra didžiausias Europoje. Darbo tikslas buvo nustatyti ilgalaikių pasekmių po erkinio encefalito suaugusiesiems dažnį ir pobūdį bei įvertinti tam tikrų smegenų pažaidos biožymenų reikšmę erkinio encefalito sunkumui bei liekamųjų reiškiniių išsivystymui. Šiame tyrime atliktas kol kas išsamiausias objektyvus neurokognityvinių funkcijų įvertinimas po persirgto erkinio encefalito suaugusiesiems, naudojant standartizuotą testų rinkinį, bei nustatyta pažeidimų pokyčių dinamika bėgant laikui. Taip pat iširtas platus spektras įvairių centrinės nervų sistemos pažaidos biožymenų, atspindinčių neuronų, neuroglijos bei sinapsių pažeidimą tiek smegenų skystyje, tiek kraujyje. Įvertinta jų prognostinė reikšmė ligos eigai, jos sunkumui bei nustatytas šių žymenų ryšys su ilgalaikiais liekamaisiais reiškiniais. Tyrimo metu pirmą kartą atliktas autoimuninių encefalitų antikūnų nustatymas pacientų, persirgusių erkinio encefalitu, kraujyje. Buvo nustatyti nauji erkinio encefalito patogenezėi svarbūs duomenys, kurie bus naudingi tolesniuose tyrimuose, siekiant sukurti efektyvų gydymą. Tyrimo duomenys aiškiai atskleidė naujų papildomų reabilitacinių priemonių bei išplėstinės laboratorinės diagnostikos poreikį.

V. Griška ginasi daktaro disertaciją. Gynimo komisija (iš kairės): prof. Antanas Vaitkus, doc. Gediminas Urbonas, prof. Ligita Jančorienė, prof. Nida Žemaitienė